

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : शान्ति प्रक्रियासम्बन्धी बाँकी... ३ पृष्ठमा : बाह्र घण्टायता देशैभर.. ३ पृष्ठमा : 'भारतमा सात वर्षीय बालकलाई ...

हनुमाननगर कंकालिनीका वडा अध्यक्षको अमानविय कार्य कोशी घाटमा पालिका बाहिरको शव जलाउनमा रोक

नवीनकुमार गुप्ता

राजविराज, ११ असोज ।

जिउँदो मानव लागि संसार भरिमा कुनै पनि ठाउँको जग्गा प्राप्त गर्न सम्भव रहेपनि मृत्युपछि त्यही मानवलाई अन्तिम संस्कार गर्न थोरै जग्गा उपलब्ध नहुनु कति पीडादायी होला ? यस बारेमा मानविय सम्बेदना भएको जोसुकैले गम्भिर भएर सोच्दा पक्कै पनि पीडाको अनुभूति हुन्छ नै । यस्तै पीडादायी घटना भएको छ सप्तरीको हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकामा ।

बिहीबार राजविराज २ निवासी १ सय १२ वर्षिया जिल्लाकै सम्भवतः ज्येष्ठ नागरिक मानिएकी महामाया देवी भाको निधन भएपछि अन्त्येष्टिका लागि हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका १२ कोशी किनारस्थित कोशी घाट लगिएको थियो । तर, त्यहाँ अन्तिम संस्कार गर्न दिईएन । वडाध्यक्षको आदेश भन्दै स्थानीय व्यक्तिहरूले शवको अन्तिम संस्कार गर्न रोक लगाए ।

मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्रले मानवका लागि जन्मदेखि मृत्यु उपरान्त पनि आफ्नो संस्कृती परम्परा अनुसार अन्तिम संस्कार र किरियाकर्म गर्न सम्मको अधिकार सुरक्षित गरेपछि हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका वडा नम्बर १२ का वडाध्यक्ष श्रीचन्द्र मुखियाले त्यसको ठाढो उल्लंघन गरेको पाईएको छ ।

वडाध्यक्ष मुखियाले कोशी किनारमा अवस्थित शवदहन स्थलमै सूचना अंकित साइनबोर्ड नै लगाएर हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका बाहेक अन्यत्रबाट ल्याइएका शवहरू जलाउन रोक लगाएका छन् । “यस नगरपालिका क्षेत्र बाहिरका कुनै पनि लाश जलाउन सक्त मनाही छ । सूचनाको उल्लंघन गरी लाश जलाएको पाईए कडा कारवाही हुने व्यहोरा सूचित गरिन्छ” वडाध्यक्ष मुखियाले २०८१ साउन २२ गतेको मिति उल्लेख गरि भुण्डयाएको साईनबोर्डमा लेखिएको छ ।

उक्त शवदहन स्थल संघीय र मधेश प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्माण भएको हो ।

बिहीबार अखिर वर्षा भइरहेको बेला महामायाको शव लिएर सो स्थानमा पुगेको तर, शवको दाह संस्कार गर्न नदिईएपछि यस्तो मौसममा कता भौतारिने भन्दै मलामीहरूले यतै अन्त्येष्टी गर्न दिन पटक-पटक हारगुहार गरेपनि शव जलाउन नदिईएको मलामीमा सहभागि

“सनातन हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको शव जलाउन कुनै पनि शवदहन स्थलमा रोक लगाउनु कानून र हिन्दु संस्कार विपरीत रहेको छ, यदी यस्तो गरेको पाइएमा त्यस्ता संस्था वा व्यक्तिलाई कानून बमोजिम कारवाही हुनुपर्छ ।”

– जंगबहादुर सिंह, मधेश प्रदेश सचिव, विश्व हिन्दु परिषद् नेपाल

“आफ्नै पालिकाको १२ नं. वडामा अन्यत्रबाट शव जलाउन आएकाहरूलाई बञ्चित गराइएको घटनाप्रति दुःख व्यक्त गर्दै भने, “कुनै पनि शवदहन स्थल पालिकाको हुँदैन, त्यो सम्पूर्ण मानवजातीको हुन्छ ।” उनले भने, “यस्ता घटनाले सिंगो पालिकालाई नै बदनाम गर्ने कार्य भएको छ, म यसप्रति निकै गम्भिर छु, वडा अध्यक्ष र स्थानीयसँग चाडै नै यस विषयमा कुरा गर्नेछु ।”

– बिरेन्द्र माभी, प्रमुख, हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका

“बाहिरबाट अन्त्येष्टीका लागि शव लिएर आउनेहरूमध्ये कतिपयले शव जलाइसकेपछि घाट स्थललाई सफा नगर्ने र फोहर अवस्थामै छाडेर जाने गरेको बताउँदै बस्तीवासीले दुर्गन्ध फैलिएर स्वास्थ्यमाथी समस्या आउन थालेको भन्दै सूचना टाँस गरेर अन्य पालिकाबाट आउने शव अन्त्येष्टीमा रोक लगाएको हुँ ।

– श्रीचन्द्र मुखिया, अध्यक्ष, वडा नं. १२

राजविराज नगरपालिका वडा नं. ५ का निवर्तमान वडा अध्यक्ष समिर भाले बताए ।

प्रतिकूल मौसममा अनुनय विनय गर्दा पनि शवदहन गर्न नदिईएपछि वर्षामा भिज्दै १० किलोमिटर टाढा सप्तकोशी ब्यारेज किनारमा आमाको शव पुऱ्याएर अन्तिम संस्कार गरिएको मृतकका छोरा भोला भाले बताए ।

हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाको कोशी घाटमा अन्त्येष्टीका लागि ल्याइएको शवलाई जलाउनै नदिई फिर्ता पठाउनु अमानविय कार्य भएको मलामीमा सहभागि राजविराज ५ का मनोज भाले प्रतिक्रिया दिएका छन् ।

राजविराज वडा नं. ७ का वडा सदस्य रामानन्द देवले भने, “मानविय सम्बेदनशीलता नबुझेका केही जनप्रतिनिधीका कारण अन्य जनप्रतिनिधीको पनि लाजले शिर निहुराउने काम भएको छ ।”

जग्गा नापजाँच ऐन २०१९ र मालपोत ऐन २०३४ अनुसार

सडक, बाटो, रेल्वे, सरकारी भवन वा कार्यालय रहेको जग्गा, नेपाल

सरकारको अधिनमा रहने वन, बुट्यान, जंगल, नदीनाला, नदी

रोगबाट बच्ने उपायहरू

- खाना खानु र खुवाउनु अघि,
- खाना पकाउनु अघि र पछि,
- बाह्य जुनसुकै वस्तु छोएपछि,
- चर्पी प्रयोग गरेपछि,
- बच्चाको दिशा पिसाब सफा गरेपछि,
- फोहोर कुरा छोएपछि,

सावुन पानीले मिचिमिचि हात धोऔं, रोगबाट बचौं र बचाऔं ।

नेपाल सरकार
विजापन बोर्ड

उकास, ताल, पोखरी, सोको डिल, नहर, कूलो, ऐलानी, पर्ती, भिरपहरा, डगर-बगर, कुवाँ, पानी-पँधेरो, गौचर, मठमन्दिर, धार्मिक उपासना गर्ने स्थल, मसानघाट र चिहान लगायतका स्थलहरूलाई सार्वजनिक स्थल भनेर तोकेका छन् ।

विश्व हिन्दु परिषद् नेपाल मधेश प्रदेश सचिव जंगबहादुर सिंहले भने, “सनातन हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको शव जलाउन कुनै पनि शवदहन स्थलमा रोक लगाउनु कानून र हिन्दु संस्कार विपरीत रहेको छ, यदी यस्तो गरेको पाइएमा त्यस्ता संस्था वा व्यक्तिलाई कानून बमोजिम कारवाही हुनुपर्छ ।”

हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाका प्रमुख बिरेन्द्र माभीले आफ्नै पालिकाको १२ नं. वडामा अन्यत्रबाट शव जलाउन आएकाहरूलाई बञ्चित गराइएको घटनाप्रति दुःख व्यक्त गर्दै भने, “कुनै पनि शवदहन स्थल पालिकाको हुँदैन, त्यो सम्पूर्ण मानवजातीको हुन्छ ।” उनले भने, “यस्ता घटनाले सिंगो पालिकालाई नै बदनाम गर्ने कार्य भएको छ, म यसप्रति निकै गम्भिर छु, वडा अध्यक्ष र स्थानीयसँग चाडै नै यस विषयमा कुरा गर्नेछु ।”

यता वडा अध्यक्ष मुखियाले बाहिरबाट अन्त्येष्टीका लागि शव लिएर आउनेहरूमध्ये कतिपयले शव जलाइसकेपछि घाट स्थललाई सफा नगर्ने र फोहर अवस्थामै छाडेर जाने गरेको बताउँदै बस्तीवासीले दुर्गन्ध फैलिएर स्वास्थ्यमाथी समस्या आउन थालेको भन्दै सूचना टाँस गरेर अन्य पालिकाबाट आउने शव अन्त्येष्टीमा रोक लगाएको स्विकार गरे ।

सम्पादकीय

तयारी अवस्थामा बसौं

विगत दुई दिनदेखि भइरहेको वर्षाका कारण सप्तरी पनि उच्च जोखिममा रहेको छ। हरेक वर्ष वर्षाको समयमा सप्तरीका विभिन्न स्थान डुवानमा पर्ने गरेको छ। वर्षाका कारण आउने गरेको बाढीको पानी विभिन्न नदी, खोलाको सतह भन्दा माथी आएर मानववस्तीमा पस्ने गरेको छ। बाढीबाट हुने सक्ने क्षति न्युनिकरणका लागि विभिन्न पालिका तथा विपद् व्यवस्था समिति तयारी अवस्थामा बस्नु पर्ने अवस्था रहेको छ।

बाढीले विभिन्न खोला, नदीको तटबन्ध भत्काएपछि र पानी मानववस्तीमा पसेपछि मात्र सम्बन्धित निकाय तातिने परिपाटीलाई यसपटक समाप्त पार्नेतर्फ अग्रसर हुनु आवश्यक छ। वर्षाको मौसममा पानी पर्ने र बढी वर्षा भएको खण्डमा बाढी आउने हामीलाई थाहा छ, तर पनि त्यसको पूर्वतयारीमा कोही लाग्दैनन्। धनमालको क्षति तथा मानवीय क्षति हुन नदिन हतार हतारमा अल्पकालिन योजना बनाएर क्षतिग्रस्त स्थानमा पुग्न भ्याउने बानीले समस्याको समाधान नहुने कुरामा कसैको दुईमत नहोला। विगतको भन्दा बढी अहिले विभिन्न पालिकाले पूर्वतयारी गरेको दाबी गरिरहेका छन्। यो सकारात्मक पक्ष हो।

तसर्थ बाढी नियन्त्रण तथा त्यसबाट हुन सक्ने धनमाल र मानवीय क्षतिप्रति पूर्व तयारी आवश्यक छ। यसका लागि सरोकारवाला निकायले बार्षिक बजेट कार्यक्रममा समस्या समाधानका लागि ठोस नीति बनाएर अघि बढ्नु पर्ने जरुरी छ। त्यसका साथ-साथ विपद् कोष खडा गरि बजेट पनि विनियोजन गर्नु उत्तिकै आवश्यक रहेको छ।

शान्ति प्रक्रियासम्बन्धी बाँकी काम चाँडो पूरा गर्न नेपाल प्रतिबद्ध छ : प्रधानमन्त्री

प्रकाश सिलवाल

अमेरिका, १९ असोज (रासस)।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा आलीले शान्ति प्रक्रियासँग सम्बन्धित बाँकी काम चाँडोभन्दा चाँडो पूरा गर्न नेपाल प्रतिबद्ध रहेको बताउनुभएको छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घको ७९औँ महासभालाई शुक्रबार सम्बोधन गर्दै उहाँले विसं २०६३ मा बृहत् शान्ति सम्झौतामा हस्ताक्षर भएदेखि नेपाल शान्ति प्रक्रियालाई चाँडो पूरा गर्न दृढ रहेको बताउनुभएको हो। सङ्घर्षबाट उदाएको राष्ट्रको रूपमा नेपालले शान्ति र राजनीतिक स्थायित्वको महत्व बुझेको बताउँदै आफ्नो नेतृत्वमा वर्तमान सरकार गठन भएपछि संसदले सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयक पारित गरिसकेको जानकारी दिनुभयो। सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी सबै मुद्दालाई सधैंका लागि समाधान गर्न आफू प्रतिबद्ध रहेको स्पष्ट गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “हामी कानून कार्यान्वयन गर्दा सत्य र न्यायसहित पीडितहरूको अधिकारको रक्षालाई प्राथमिकता दिनेछौं। द्वन्द्वकालका पीडामा मल्हम लगाउने प्रयासस्वरूप क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउनका साथै मेलमिलापमा जोड दिनेछौं।” नेपालको शान्ति प्रक्रियालाई निष्कर्षमा पुर्याउन संयुक्त राष्ट्रसङ्घसहित अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले गरेको सहयोगको उहाँले प्रशंसा गर्नुभयो।

प्रधानमन्त्रीले वर्तमान विश्व आमूल परिवर्तनको मोडमा रहेको बताउँदै धनी र गरिब, सद्भाव र घृणा, आर्थिक विकास र वातावरणीय विनाशबीचको विरोधाभासमा रहेको उल्लेख गर्नुभयो। साथै उहाँले मानव जाति र पृथ्वी जलवायुको विपत्तिमा रहेको वास्तविकता प्रस्तुत गर्नुभयो।

“भूराजनीतिक प्रतिस्पर्धाको पुनः उदय भएको, सैन्य खर्च र नियन्त्रणविहीन हतियार दौड बढिरहेको, आणविक युद्धको भय समाप्त भएको छैन”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “हाम्रो अर्थतन्त्र कमजोर छ, कोभिड-१९ महामारीका दीर्घकालीन प्रभावहरूसँग जुधिरहेको छ, उदारीकरण र विश्वव्यापीकरणले ल्याउनुपर्ने लाभ हामीले प्राप्त गर्नुभन्दा पहिले नै राष्ट्रवाद र संरक्षणवाद पुनः देखापरेको छ।” तीन सय वर्षको औद्योगिकीकरण र आधुनिकीकरण यात्रापछि पनि समृद्धि मुख्य रूपमा औद्योगिकीकरणका माध्यमबाट आर्थिक समृद्धि हासिल गरेका राष्ट्रमा नै केन्द्रित रहेको तथा गरिबी र अभाव अतिकम विकसित देशहरूमा व्यापक रहेको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। यस्तो विभेद हटाउन अर्थपूर्ण सहयोग र सहकार्यलाई बढावा दिनुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो।

प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “सामूहिक इच्छाशक्ति र एकीकृत कार्यद्वारा मात्र हामी यो प्रवृत्तिलाई उल्टाउन सक्छौं र सबैका लागि दिगो शान्ति र साभ्ना समृद्धिको युग प्रारम्भ गर्न सक्छौं।” यस सन्दर्भमा महासभाको उक्त सत्रको विषयवस्तु ‘कसैलाई पछाडि नछाडिने: वर्तमान र भावी पुस्तालाई शान्ति, दिगो विकास र मानवीय प्रतिष्ठाको उन्नतिको लागि एकजुट भएर काम गरौं’ भन्ने आदर्श वाक्य

समयोचित भएको बताउनुभयो।

उहाँले ‘समिट अफ द फ्युचर’ मार्फत वर्तमान र भावी पुस्ताका लागि सुरक्षित, न्यायपूर्ण र दिगो विश्व व्यवस्था निर्माण गर्ने प्रतिबद्धता पुनःपुष्टि गरेको उल्लेख गर्नुभयो। वर्तमान र भावी पुस्ताको हितका लागि सम्मेलनले अनुमोदन गरेका तीन दस्तावेज कार्यान्वयन गर्ने दृढ सङ्कल्प सबैले प्रस्तुत गर्नुपर्नेमा प्रधानमन्त्री ओलीको जोड थियो।

नेपालको सबै क्षेत्रको विकासका निम्ति लामो समयदेखि अघि सारिएको ‘कसैलाई पछाडि नछाडिने’ सिद्धान्त देश विकासको आधारशिला भएको बताउँदै उहाँले यो नेपालको संविधानमा समाहित रहेको तथा यसले समावेशिता, समानता, न्याय, समानुपातिक प्रतिनिधित्व, मानवअधिकार र समाजको सबैभन्दा कमजोर वर्गका लागि सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति गरेर लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यतालाई कायम राखेको स्पष्ट गर्नुभयो।

“म ‘सर्वसमावेशी लोकतन्त्र’मा मेरो दृढविश्वास छ, यसलाई नै मूलमन्त्र मानेर देशको नेतृत्व गर्ने मेरो सङ्कल्प छ। समान अधिकार, अवसरमा समान पहुँच, सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने, कमजोर समुदायहरूको संरक्षण, सबैका लागि सुरक्षा र मर्यादा कायम गर्नु लोकतान्त्रिक राज्यको दायित्व हो”, उहाँले भन्नुभयो, “हाम्रा दुई प्रमुख राजनीतिक दलहरूको सहकार्यबाट गठित वर्तमान सरकार हाम्रा जनताका लागि समावेशी र न्यायपूर्ण समृद्धि र आर्थिक रूपान्तरणलाई गति दिन दृढ छ। हामीले हाम्रो राष्ट्रिय आकाङ्क्षा ‘समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली’लाई साकार पार्न आफूलाई समर्पित गरेका छौं।”

सन् २०२६ मा नेपाल अल्पविकसित राष्ट्रबाट विकासशील देशमा स्तरोन्नति हुने तयारीमा रहेको बताउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न मेहनत गरिरहेको जानकारी दिनुभयो। “सन् २०४३ सम्ममा हाम्रो विकसित देश बन्ने चाहना छ, यद्यपि हामी ठूलो आर्थिक चुनौतीको सामना गरिरहेका छौं”, उहाँले भन्नुभयो। दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने बाटोमा समस्या छन्। दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न २४ अर्ब अमेरिकी डलरको आवश्यकता रहेको उहाँको भनाइ थियो।

प्रधानमन्त्री ओलीले गत जुनमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सङ्घ (आइडीए-२९) सम्मेलन आयोजना गरेको तथा त्यस क्रममा नेपालको चौतर्फी विकासका निम्ति अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग वृद्धि गर्न निरन्तर आह्वान गरेको बताउनुभयो।

जलवायु परिवर्तनका कारण हामी बसेको पृथ्वी, जनता र समृद्धिमा गम्भीर चुनौती खडा गरेको बताउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “यसबाट नेपाल विशेषगरी प्रभावित छ। हामी जलवायु परिवर्तनका प्रभावबाट सबैभन्दा कमजोर राष्ट्रहरूमध्ये एक हौं, विश्वका सबैभन्दा प्रभावित २०औँ देशको रूपमा छौं। प्राचीन हिमालयमा विशाल हिउँको भण्डार हराइरहेको छ, यो सबैभन्दा ठूलो चिन्ताको विषय हो। यो क्षतिले नेपालको सीमाभन्दा बाहिर रहेका अबौँ मानिसलाई पानीको उपलब्धतामा जोखिम उत्पन्न

भएको छ।”

नेपालले आफ्ना वन, पहाड र नदीमार्फत पृथ्वीको स्वास्थ्यमा ठूलो योगदान गरिरहेको बताउँदै यी प्रयासका बावजूद जलवायु परिवर्तनको मारमा देश परिरहेको यथार्थ सुनाउनुभयो। उहाँले हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा नेपालको शून्य योगदान भए पनि जलवायु परिवर्तनका प्रभावबाट पिरोलिएकाले न्यायका लागि आह्वान गर्नुभयो।

“हाम्रा हिमालय जलवायु र महासागरको पारिस्थितिकी प्रणालीलाई नियमन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका छ, हिउँले भरिएका नदी महासागरमा बग्छन्”, यिनको महत्वलाई ध्यानमा राखेर जलवायु वार्तामा पर्वतीय मुलुकका विषयमा गम्भीर हुन अपरिहार्य भएकामा जोड दिँदै प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो। नेपाल पेरिस सम्झौताप्रति प्रतिबद्ध रहेको बताउँदै उहाँले सन् २०४५ सम्ममा शून्य उत्सर्जन हासिल गर्ने लक्ष्य लिएको र जुन विश्वव्यापी लक्ष्यभन्दा पाँच वर्ष पहिले हो भन्नुभयो।

जलवायु परिवर्तन विश्वव्यापी चुनौती भएकाले यसको व्यापक र शृङ्खलाबद्ध प्रभावहरूलाई सम्बोधन गर्न विश्वव्यापी सहकार्य र सहयोगात्मक प्रयास आवश्यक हुने उहाँको भनाइ थियो। अल्पविकसित देशहरूमा विशेषगरी अनुकूलनका लागि जलवायु-प्रतिरोधी उपाय र पूर्वाधारलाई समर्थन गर्न जलवायुजन्य ‘नोक्सानी’ कोषसहित पर्याप्त जलवायु वित्त आवश्यक भएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। जलवायु परिवर्तन एक विश्वव्यापी चुनौती भएकाले यसलाई घटाउन सबै देशको सहकार्य र सहयोगात्मक प्रयास हुनुपर्नेमा उहाँको जोड थियो। ‘लस एण्ड ड्यामेज फन्ड’को समुचित प्रयोगमार्फत दिगो एवं प्रभावकारी पूर्वाधार निर्माण गरी अल्पविकसित मुलुकलाई विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति गरिनुपर्ने उहाँको कथन थियो।

नेपाली भूमि महान् ऋषिमुनिहरूको ज्ञान र आशीर्वादले भरिपूर्ण रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै प्रधानमन्त्री ओलीले भगवान् गौतम बुद्धका शिक्षाले विश्वव्यापी शान्ति, सुरक्षा र मेलमिलापको बाटोमा प्रेरित गरेको उल्लेख गर्नुभयो। आजभन्दा दुई हजार पाँच सय वर्षअघि गौतम बुद्धद्वारा प्रवर्तित प्रेम, सद्भाव, सहनशीलता र सहानुभूतिको मूल्य एवं मान्यता अहिले पनि उत्तिकै सान्दर्भिक रहेको उहाँले बताउनुभयो।

विश्वभर निराशा, विभाजन, शङ्का, घृणा र वैरभाव बढ्दै गइरहेकामा चिन्ता व्यक्त गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले संवाद र कूटनीतिक प्रयासबाट नै रुस-युक्रेन र मध्यपूर्वलगायत देशका द्वन्द्व समाधान गर्न सकिनेमा नेपाल विश्वस्त रहेको बताउनुभयो। प्रेम र करुणाबाट नै वैरभावलाई परास्त गर्दै दीर्घकालीन शान्ति खोज्न सकिनेप्रति उहाँले विश्व समुदायको ध्यानाकर्षण गराउनुभयो। इजरायल-प्यालेस्टाइन द्वन्द्व समाधानका लागि दुवै पक्षले सामूहिक प्रयास थाल्नुपर्ने र अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा मान्य सिमानाभित्र रहेर शान्ति एवं सुरक्षित रूपमा सहअस्तित्वको भावनाका साथ मिलेर बस्नुपर्ने नेपालको धारणा प्रधानमन्त्री ओलीले

प्रस्तुत गर्नुभयो। लिबिया, सिरिया, सुडान, दक्षिण सुडान, यमन र अन्य क्षेत्रमा बढ्दो द्वन्द्वले मानवीय सङ्कट निम्त्याएकाले तिनको समाधानमा लाग्नु परम आवश्यक भएकामा जोड दिनुभयो।

“विश्वभर शान्ति र स्थायित्व सुनिश्चित गर्न राष्ट्रसङ्घीय बडापत्रमा उल्लेखित सार्वभौम समानता एवं अहस्तक्षेपका सिद्धान्तलाई अक्षुण्ण राख्न आवश्यक छ। हामी हस्तक्षेप वा प्रतिबन्धको विरोध गर्दछौं”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “निःशस्त्रीकरणका विषयलाई प्राथमिकता दिइनुपर्छ। नेपाल सबै प्रकारका आमविनाशका हातहतियारको पूर्ण निःशस्त्रीकरणको पक्षमा छ”, एसिया र प्रशान्त क्षेत्रका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घको क्षेत्रीय शान्ति र निःशस्त्रीकरण अभियान नेतृत्व गर्ने राष्ट्रको रूपमा नेपालले विश्वव्यापी निःशस्त्रीकरणका लागि आवाज उठाइरहेको प्रधानमन्त्रीले बताउनुभयो। उहाँले प्रविधिमा समान पहुँचका लागि पनि विश्व समुदायसँग आग्रह गर्नुभयो। उहाँले अल्पविकसित र विकासशील देशहरूलाई समृद्धिको पथमा अग्रसर हुन प्रविधि हस्तान्तरण आवश्यक भएको उल्लेख गर्नुभयो।

नेपालले सधैं शान्तिपूर्ण, स्वतन्त्र, सन्तुलित र असंलग्न परराष्ट्र नीति अवलम्बन गर्दै आएको तथा पञ्चशीलका सिद्धान्त, राष्ट्रसङ्घीय बडापत्र, अन्तर्राष्ट्रिय कानून तथा विश्व शान्तिका मूल्यमान्यताप्रति आफ्नो देश प्रतिबद्ध रहेको प्रधानमन्त्रीले बताउनुभयो।

“हामीले सबैसँग मैत्री र कसैसँग वैरभाव नराख्ने विश्वासका साथ वैदेशिक नीति सञ्चालन गरेका छौं। पारस्परिक सम्मान, सार्वभौम समानता, क्षेत्रीय अखण्डता, एकअर्काका आन्तरिक मामिलामा अहस्तक्षेप र शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वका सिद्धान्तमा आधारित परराष्ट्र नीति अवलम्बन गरेका छौं। यस्तो हार्दिकता र रचनात्मक सम्बन्धलाई आफ्ना छिमेकी र विश्वभरका मुलुकसँग अझ सुदृढ तुल्याउने प्रतिबद्धता प्रकट गर्दछु”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय शान्ति सेनामा सबैभन्दा धेरै सुरक्षाकर्मी परिचालन गर्ने राष्ट्रका रूपमा नेपाल रहेको र विश्व शान्तिका लागि आफ्नो योगदानलाई अझ सुदृढ गर्न तयार रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै प्रधानमन्त्रीले राष्ट्रसङ्घीय शान्ति मिसनमा नेपाल उच्च नेतृत्वमा उचित प्रतिनिधित्व पाउनुपर्नेमा प्रधानमन्त्रीले जोड दिनुभयो।

राष्ट्रसङ्घलाई अझ प्रभावकारी, लोकतान्त्रिक, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाउन यसको प्रणालीमा थप सुधारको आवश्यकता रहेको उहाँले बताउनुभयो। राष्ट्रसङ्घले अवलम्बन गरेको बहुपक्षवादको अवधारणाबाट नै हाल विश्वले सामना गरेका सङ्कट समाधान गर्न सकिने विश्वास पनि उहाँले व्यक्त गर्नुभयो।

अतिकम विकसित राष्ट्र, भूपरिवेष्टित विकासोन्मुख देश र साना टापु विकासशील मुलुकजस्ता विशेष अवस्थामा रहेका राष्ट्रको आवाज र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिनुपर्नेमा पनि उहाँले जोड दिनुभयो। “सबै मानव अधिकारहरू विश्वव्यापी, अविच्छिन्न, अविभाज्य, अन्तरनिर्भर र परस्पर सम्बन्धित छन् बाँकी तीन पृष्ठमा

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज Mo. No : 9842830252, 9804605569

महिला कैदीद्वारा कारागारका कर्मचारी माथि बलात्कारको आरोप

कारागारमा बन्दी जिवन बिताई रहेकी थिईन् । घटना भएको भनिएका बेला उनी नाईकेको जिम्मेवारीमा थिईन् ।

यता बलात्कारको आरोप लागेका चन्दनले ति महिलाले लगाएको आरोप बिलकुलै असत्य रहेको दावी गरेका छन् । जेलर प्रविण कुमार अधिकारीले आफू दुई महिना अघि सरुवा भई यहाँ आएको र सो घटनाबारे आफ्नो स्तरबाट पनि बुझ्ने काम गरिरहेको जनाएका छन् ।

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ११ असोज ।

कारागार कार्यालय सप्तरीमा बन्दी जिवन बिताएको बेला कारागारकै कर्मचारीबाट बलत्कृत भएको भन्दै एक महिला कैदीबन्दीले प्रहरीमा जाहेरी दिएकी छिन् ।

पीडित भनिएकी महिलाले राजविराज कारागारका कार्यालय सहयोगी चन्दन भनिने चन्द्रनरायण यादवले ८ महिना अघि कारागारको प्रशासनिक कक्ष भित्रै लगेर बलात्कार गरेको भन्दै उनी विरुद्ध जाहेरी दिएकी हुन् । जाहेरी परेपछि अहिले जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले अनुसन्धान सुरु गरेको छ ।

ती महिला कैदीबन्दी राजविराज कारागारबाट जेल सरुवा भई उदयपुर जिल्ला कारागारमा बाँकी जेल सजाय भुक्तान गरिरहेकी छिन् ।

घटना विवरण अनुसार २०८१ भदौ २१ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुरमा दिएको जाहेरीमा राजविराज

कारागारमा कैद सजाय भुक्तान गरिरहेका बखत २०८० माघ ५ गते दिउँसो ४ बजेतिर कार्यालय सहयोगी चन्दनले 'जरुरी काम छ' भन्दै कार्यालय कोठाको विजुलीघरमा लगेर बलात्कार गरेको उल्लेख गरेकी छिन् । 'एसिड खन्याएर मारिदिन्छु' भनेपछि आफू डरत्रासका कारण प्रतिवाद गर्न नसकेको उनले जाहेरीमा लेखेकी छिन् ।

अहिले सो जाहेरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर हुँदै जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरी आईपुगेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रवक्ता ढुण्डिराज नेउपानेले उक्त जाहेरी भदौ ३० गते प्राप्त भएको जानकारी दिँदै घटनाबारे सुक्ष्म अनुसंधान थालिएको बताए ।

पीडित भनिएकी महिला २०७६ साउन १६ देखि कर्तव्य ज्यान, ज्यानमानै उद्योग र आत्महत्या दूरुत्साहन कसुरमा राजविराज

'देश विकासलाई गति दिन संविधान संशोधन आवश्यक'

मोरङ, ११ असोज (रासस) ।

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री देवेन्द्र दाहालले विकासलाई गति दिन संविधान संशोधन आवश्यक रहेको बताउनुभएको छ ।

विराटनगरमा शुक्रबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा उहाँले मुलुकको विकास निर्माण द्रुत गतिले अगाडि बढाउनका लागि निर्वाचन प्रणालीका बाधा अडचन हटाउन संविधान संशोधन गर्न लागिएको प्रष्ट पार्नुभयो ।

उहाँले निर्वाचन प्रणाली सुधार गर्ने सन्दर्भमा महिला, विभिन्न जातजातिको प्रतिनिधित्व स्थानीय रुपमा निर्वाचित गरेर ल्याउने, समानुपातिक व्यवस्था व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा दलहरुबीच छलफल भइरहेको जानकारी दिनुभयो ।

मन्त्री दाहालले संविधान संशोधनबाट जनताले पाइरहेको अधिकार कुनै हालतमा नखोसिने दाबी गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो,

"संविधान संशोधनमा जनताले थप अधिकारहरु प्राप्त गर्नेछन् ।"

उहाँले देशव्यापी रुपमा सङ्घीय मन्त्रालयअन्तर्गतका चार हजार पाँच सय किमी सडकका खाडल पुर्ने काम सुरु गरेको तर मौसमले समस्या भएको बताउनुभयो । मन्त्री दाहालले शुक्रबार विराटनगरस्थित रेल्वे, हुलाकी सडक, पुलको अवलोकन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

नेपाल सरकार
भूमिव्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग

सुधार तथा मालपोत कार्यालय राजविराज, सप्तरी
(भूमिसुधारशाखा)

प.सं. २०८१/०८२
च.नं.

मिति : २०८१/०८/१०

१५ दिने म्याद

उपरोक्त विषयमा चादी जिल्ला सप्तरी गा.वि.स.सखुवा पथरगाडा वडा नं.४ हात डा.कमन्डरी न.पा. वडा नं. ९ वस्ने राज कुमारी देवी धरुनी तथा प्रतिवादी जिल्ला सप्तरी गम्भुनाथ वडा नं. ८ वस्ने अहिल्या देवी साह तेली संगको मि.न. १५२५ को मोही नामसारी र मि.न. १०९ को मोही वाडफाड मुद्दामा यम कार्यालयको मिति २०८१/०६/०७ गतेको आदेशानुसार तपाईंको नाउमा १५ दिने म्याद जारी गरिएको हुदा अहिल्या देवी साह तेली नाउमा दाता कायम रहेको जि.स.गा.वि.स. सखुवा पथरगाडा वडा नं. ५(क) कि.न. ४२४ को ०-१२-१ जग्गामा राजकुमारी देवी धरुनीले मोही नामसारी मोहीयानी ढकको प्रमाण पत्र पाउं र मोही वाडफाड मुद्दा चलाएको हुदा उक्त दावी किता जग्गामा यो म्याद प्रकाशन भएको मितिले वाटोको म्याद वाहेक १५ दिन भित्र आफ्नो सबुत प्रमाण लिडं हाजिर हुन आउनु हुन्दा । सो म्याद भित्र हाजिर नभै म्याद गुजारी बसेमाकानुन बमोजिम भई जाने व्यहोरा समेत यमै म्याद द्वारा जानकारी गराइन्छ पछि तपाईं को उजुर बाजुर लाग्ने छैन ।

हात सम्बन्ध २०८१ साल अशोज महिना १० गते रोज शुभम्.....

(Signature)
१८/०८/१०
नायब सुब्बा

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं ।

छिन्नमस्ता गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सप्तरी

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं ।

अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सप्तरी